

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.005.04.2020

Sławomir Napierała
Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
ul. ks. Piotra Skargi 7
89-100 Nakło nad Notecią

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i poużytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ¹ ul. ks. Piotra Skargi 7, 89-100 Nakło nad Notecią
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Napierała, Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz nadzór nad rynkiem odpadów komunalnych na terenie gminy.2. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie sposobu postępowania z odpadami komunalnymi.3. Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Monika Kazimierczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/104/2020 z 26 maja 2020 r.2. Jolanta Szydłowska-Hęsiak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/105/2020 z 26 maja 2020 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Burmistrz”.

³ 21 sierpień 2020 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą, funkcjonujący na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią⁶ system gospodarowania odpadami komunalnymi i użytkowymi, umożliwiał właściwy ich odbiór i zagospodarowanie oraz nadzór nad rynkiem. Burmistrz posiadał wiedzę o aktualnym stanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy.

Systemem objęto nieruchomości zamieszkałe na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stworzono mieszkańcom warunki dla selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów użytkowych. Dysponowano szczegółowymi informacjami, w jaki sposób zagospodarowywane są odpady zebrane z terenu Gminy. Burmistrz opracował zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷, projekty uchwał w tym zakresie. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były adekwatne do kosztów. W Urzędzie identyfikowano problemy w funkcjonowaniu rynku odpadów, prowadzono także działania informacyjne i edukacyjne w zakresie właściwego z nimi postępowania. Skuteczny nadzór nad rynkiem odpadów sprawowała Straż Miejska poprzez ujawnianie przypadków naruszeń przepisów w zakresie gospodarki odpadami oraz ściganie sprawców wykroczeń.

Nadzór Burmistrza nad realizacją zawartych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych był w ocenie NIK niewystarczający. Jako działanie nieprawidłowe NIK ocenia brak weryfikacji rzetelności sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne, skutkiem czego sprawozdania Burmistrza zawierały dane niezgodne ze stanem faktycznym. Ponadto w jednym przypadku nieterminowego złożenia sprawozdania, Burmistrz nie wszczął postępowania celem nałożenia kary pieniężnej. Burmistrz nie przedłożył także Radzie Miejskiej w Nakle nad Notecią⁸ projektu uchwały w sprawie zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy⁹, celem dostosowania go do Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028¹⁰. Jedna umowa na zagospodarowanie odpadów komunalnych została zawarta bez przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, określonego w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹. Działaniem nieprawidłowym było także nie udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne poziomach recyklingu.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Gmina”.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, dalej: „ucpg”.

⁸ Dalej: „Rada Miejska”.

⁹ Dalej: „regulamin”.

¹⁰ Załącznik do Uchwały Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r., dalej: „wpgo”.

¹¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm., dalej: „upzp”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków dla właściwego odbioru i zagospodarowania wytwarzanych odpadów komunalnych oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad rynkiem odpadów komunalnych

Opis stanu faktycznego

1.1 Realizacja zadań związanych z gospodarką odpadami na terenie Gminy, w tym m.in.: organizacja, wdrażanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi, selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z terenu Gminy; zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami – regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych; opracowanie regulaminu oraz prowadzenie rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości¹³, należała do kompetencji Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska¹⁴.

(akta kontroli str. 5-6)

W Gminie dysponowano danymi dotyczącymi ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz miejsc i sposobów ich zagospodarowania. Dane te pozyskiwane były ze sprawozdań przedkładanych przez podmioty gospodarujące odpadami komunalnymi. W latach 2016-2018 na terenie gminy wytworzono łącznie odpowiednio: 10 921,8 Mg, 11 622,4 Mg i 14 600,9 Mg odpadów komunalnych, w tym największy udział procentowy stanowiły niesegregowane (zmieszane) - odpowiednio 8 580,7 Mg (78,6%), 9 496,1 Mg (81,7%) i 10 115,6 Mg (69,3%)¹⁵. Łączna masa odpadów zagospodarowanych (przekazanych do przetworzenia w instalacjach komunalnych oraz bezpośrednio przekazanych do prowadzących recykling) w latach 2016-2018 wyniosła odpowiednio: 10 400,526 Mg¹⁶, 11 459,825 Mg¹⁷ i 13 820,772 Mg¹⁸. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że dane o odebranych i zebranych odpadach komunalnych nie bilansują się z ilościami odpadów przekazanych do zagospodarowania ponieważ część odebranych i zebranych w danym roku została zmagazynowana¹⁹. Ponadto podał, że w latach 2016-2018 magazynowanie odpadów spowodowane było m.in. problemami z pozyskaniem odbiorców zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych elementów wyposażenia innych niż wymienione w 17 01 06 (kod 17 01 07). Pozostałe zmagazynowane odpady stanowiły odpady selektywnie zbierane, których ze względu na ciągłość odbiorów od właścicieli

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ § 23 ust. 1 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 31/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Nakle nad Notecią z dnia 1 marca 2019 r., zmienionego zarządzeniem nr 167/2019 z 13 sierpnia 2019 r. oraz zarządzeniem nr 215/ 2019 z 17 września 2019 r. (do 30 kwietnia 2019 r. § 20 ust. 1 pkt 1 Regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 116/2013 Burmistrza Miasta i Gminy Nakle nad Notecią z dnia 1 lipca 2013 r. ze zm.).

¹⁴ Dalej: „WKŚ”.

¹⁵ Z pozostałych 16 rodzajów zebranych z terenu Gminy odpadów udział powyżej 3% stanowiły w latach 2016-2017: odpady ulegające biodegradacji (6,9% i 3,04%), opakowania z tworzyw sztucznych (5,1% i 4,9%), opakowania ze szkła (po 3,3%), odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (3,3% i 3,9%), a w roku 2018 opakowania z tektury i papieru (12,2%), opakowania z tworzyw sztucznych (6,9%) oraz zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia (3,6%).

¹⁶ W tym 1 819,806 Mg selektywnie zebranych odpadów i 8 580,720 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁷ W tym 1 963,685 Mg selektywnie zebranych odpadów i 9 496,140 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁸ W tym 3 705,152 Mg selektywnie zebranych odpadów i 10 115,620 Mg odpadów zmieszanych.

¹⁹ W latach 2016-2018 zmagazynowano odpowiednio 521,320 Mg, 162,603 Mg i 780,155 Mg odpadów selektywnie zebranych.

nieruchomości do końca każdego roku kalendarzowego i możliwości logistyczne, nie można było przekazać do odpowiednich odbiorców w danym roku kalendarzowym.

(akta kontroli str. 329, 343-352, 782, 787, 1917, 1920)

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono badań morfologii odpadów.

(akta kontroli str. 326)

1.2 Podmioty gospodarujące odpadami komunalnymi na terenie Gminy przekazały Burmistrzowi sprawozdania i informacje, o których mowa w art. 9n, 9na, 9nb i 9oa ucpg.

(akta kontroli str. 318-323)

W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie wnioskował o uzupełnienie lub poprawę tych sprawozdań. Dyrektor WKŚ wyjaśniła, że korekty były przekazywane przez zobowiązane podmioty z własnej inicjatywy i dotyczyły błędów w pierwotnie przekazanych sprawozdaniach, bądź złego wzoru sprawozdania. Dodała, że dane przekazywane w sprawozdaniach były weryfikowane przez ich analizę i porównywane z przedłożonymi informacjami z instalacji komunalnych.

Burmistrz podał, że w jednostkowych przypadkach poproszono o okazanie dokumentacji źródłowej, na podstawie której sporządzano sprawozdania, celem wyjaśnienia wątpliwości w zakresie danych w nich zawartych²⁰.

(akta kontroli str. 326-328, 354, 391, 1917, 1920)

Półroczne sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości za lata 2016-2018²¹ złożone zostały co do zasady w ustawowych terminach²² i zawierały pełen zakres wymaganych danych. Sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie były weryfikowane pod względem rzetelności danych w nich zawartych. Sprawozdanie za I półrocze 2017 r. jednego z podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, złożone zostało po terminie, a trzy sprawozdania kolejnego za I i II półrocze 2017 r. oraz za I półrocze 2018 r., nie zawierały wszystkich wymaganych informacji. Szczegółowe ustalenia w powyższym zakresie zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 319-321)

Sprawozdania roczne za lata 2016-2018 podmiotu prowadzącego Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²³ oraz 10 Mini Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych²⁴ złożone zostały w terminie²⁵. Podmioty prowadzące instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (do 2019 r. regionalne)²⁶ terminowo²⁷ w ww. okresie przekazały Gminie informacje o odpadach z terenu Gminy, które poddały procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub przekazały w tym celu innemu posiadaczowi odpadów.

(akta kontroli str. 318)

²⁰ Czynności te nie były dokumentowane. Nie prowadzono statystyk występowania powyższych zdarzeń.

²¹ Sprawozdawczość przed dokonaniem zmianami ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1403); od dnia 13 sierpnia 2019 r. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do sporządzania rocznych sprawozdań, które przekazywane jest wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

²² Tj. stosownie do wymogu zawartego w art. 9n ust. 2 ucpg (przed zmianą), w terminie do końca miesiąca następującego po upływie półrocza, którego dotyczy.

²³ Dalej: „PSZOK”.

²⁴ Dalej: „MiniPSZOK”.

²⁵ Tj. do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

²⁶ Jeden podmiot w 2016 r., trzy w 2017 r. i dwa w 2018 r.

²⁷ Tj. do dnia 15 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

Z przekazanych za 2018 r.²⁸ sprawozdań 12 działających na terenie gminy podmiotów zbierających odpady komunalne dwa złożone zostały po terminie²⁹. Na jeden z podmiotów została nałożona kara pieniężna, o której mowa w art. 9xaa pkt 2³⁰ ucpg. Drugi z podmiotów nie został ukarany, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 322, 392-396, 400)

Burmistrz terminowo przekazał Marszałkowi Województwa³¹ oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska³² roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2016-2018. Sprawozdania te za rok 2016 i 2018 były dwukrotnie korygowane³³.

(akta kontroli str. 215-301)

1.3 W latach 2016-2018 Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, które w poszczególnych latach wynosiły odpowiednio: 25,5%, 35,1% i 96,2%. Poziomy te obliczone zostały zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych³⁴.

Gmina osiągnęła także wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w odniesieniu do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. W latach 2016-2018 wynosiły one odpowiednio 1,6%, 0% i 0,1%³⁵ i obliczone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji³⁶.

(akta kontroli str. 307-316)

Burmistrz podał, że zmieszane odpady komunalne z terenu Gminy przekazywane były do instalacji celem poddania ich procesowi odzysku, co spowodowało powstanie w roku 2016 i 2018 pozostałości z sortowania i z mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania. Ponadto wszystkie selektywnie zebrane odpady ulegające biodegradacji przekazywane były do instalacji celem poddania ich procesowi recyklingu lub odzysku substancji organicznych.

(akta kontroli str. 1917, 1920-1921)

²⁸ Obowiązek składania rocznych sprawozdań wprowadzony został od 1 stycznia 2018 r. zmianą ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056 ze zm.).

²⁹ Tj. do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

³⁰ W kwocie 0,4 tys. zł.

³¹ Dalej: „Marszałek”.

³² Dalej: „WIOŚ”.

³³ Za 2016 r. w związku z korektami podmiotów odbierających odpady komunalne oraz prowadzących PSZOK, a za 2018 r. korekty dotyczyły ilości odpadów magazynowanych.

³⁴ Dz. U. poz. 2167.

³⁵ Zgodnie z art. 3 c ust. 1 lit. 1 i 2 ucpg gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 1) do dnia 16lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, 2) do dnia 16lipca 2020r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

³⁶ Dz. U. poz. 2412. Za rok 2016 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. poz. 676).

1.4 Burmistrz zgodnie z ucpg opracował projekty uchwał w sprawie:

1. Wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określonej w art. 6j ust. 1 pkt 1 ucpg. W uzasadnieniu projektu podano, że w warunkach gminy optymalna jest metoda, polegająca na zastosowaniu iloczynu stawki opłaty oraz liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość³⁷.
2. Ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (nieruchomości zamieszkałe) – projekty zmieniające uchwałę Rady Miejskiej z 28 grudnia 2012 r.³⁸ w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi³⁹.
W każdym przypadku sporządzenie projektu zmiany uchwały o wysokości stawek poprzedzone zostało analizą funkcjonowania systemu gospodarki komunalnej w gminie, w zakresie zgodnym z art. 6k ust. 2 ucpg.
3. Szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁴⁰.
4. Terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁴¹.

(akta kontroli str. 935-1046, 1127-1134)

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w poszczególnych okresach objętych kontrolą, nie przekraczały limitów określonych w art. 6k ust. 2a i ust. 3 ucpg i wynosiły miesięcznie:

- do 31 stycznia 2019 r.: 11,50 zł – od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość), 5,75 zł – dla piątej i każdej następnej osoby, zamieszkujących tę samą nieruchomość jednorodziną lub jeden lokal mieszkalny w budynkach wielolokalowych, jeżeli odpady były zbierane w sposób selektywny oraz 23,00 zł jeżeli odpady nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- od 1 lutego do 31 grudnia 2019 r. (odpowiednio): 16,60 zł; 8,25 zł i 33,00 zł,
- od 1 stycznia do 31 lipca 2020 r. (odpowiednio): 18,00 zł; 9,00 zł i 36,00 zł,
- od 1 sierpnia 2020 r. (odpowiednio): 23,00 zł; 11,50 zł i 46,00 zł⁴².

(akta kontroli str. 935-939, 955-998)

³⁷ Projekt z dnia 17 października 2012 r., uchwała nr XXIV/497/2012 przyjęta została przez Radę Miejską w dniu 25 października 2012 r., w brzmieniu niezmiennym w stosunku do projektu.

³⁸ Nr XXVI/544/2012.

³⁹ Projekty z dnia: 19 czerwca 2015 r., 13 grudnia 2018 r., 20 listopada 2019 r. i 17 czerwca 2020 r. Odpowiednie uchwały Rady Miejskiej z dnia: 26 czerwca 2015 r., nr XI/217/2015, 20 grudnia 2018 r., nr III/50/2018, 28 listopada 2019 r., nr XIV/341/2019, 26 czerwca 2020 r., nr XXIII/520/2020, zostały przyjęte w brzmieniu niezmiennym w stosunku do projektów. Jednocześnie w Gminie nie podjęto fakultatywnej uchwały, o której mowa w art. 6k ust. 4 ucpg o zwolnieniu w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

⁴⁰ Projekty z dnia: 22 września 2014 r., 27 czerwca 2016 r. i 19 sierpnia 2016 r. Odpowiednie uchwały Rady Miejskiej z dnia: 25 września 2014 r., nr L/962/2014, 30 czerwca 2016 r., nr XXIII/484/2016, 25 sierpnia 2016 r., nr XXIV/502/2016, zostały przyjęte w brzmieniu niezmiennym w stosunku do projektów.

⁴¹ Projekty z dnia: 20 grudnia 2012 r. i 27 czerwca 2016 r. Odpowiednie uchwały Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2012 r., nr XXVI/542/2012 i 30 czerwca 2016 r., nr XXIII/486/2016, zostały przyjęte w brzmieniu niezmiennym w stosunku do projektów.

⁴² Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z 26 czerwca 2020 r., nr XXIII/520/2020, która weszła w życie 1 sierpnia 2020 r.

Burmistrz podał, że dochód ze sprzedaży odpadów surowcowych⁴³ każdorazowo był brany pod uwagę przy analizie wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami. Wysokość pozyskiwanych z ww. tytułu dochodów (mimo systematycznego spadku ich wysokości⁴⁴) miała wpływ na wymiar stawki. Jednakże rosnące koszty systemu wynikające przede wszystkim ze wzrastających kosztów zagospodarowania odpadów powodowały, że ostatecznie ustalone stawki nie ulegały obniżeniu.

(akta kontroli str. 1519, 1523, 1565, 1569)

NIK zauważa, że funkcjonowanie na terenie Gminy 10 MiniPSZOK⁴⁵, nie przyczyniło się w badanym okresie do generowania dochodów ze sprzedaży wysokiej jakości odpadów surowcowych, na poziomie pozwalającym na obniżenie stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 813-814, 1565, 1569)

W ramach pobieranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina świadczyła usługi obioru poszczególnych frakcji odpadów z podziałem na systemy odbioru „u źródła” (bezpośrednio z posesji)⁴⁶, w ramach zbiórki objazdowej⁴⁷, prowadzenia PSZOK⁴⁸ i MiniPSZOK⁴⁹.

Limitowaniu podlegały w okresie do 20 września 2016 r. selektywnie zbierane: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony. Od 21 września 2016 r. limitowaniu podlegał tylko odbiór selektywnie zbieranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych, od 1 stycznia 2017 r. odpadów zielonych, a od 22 lutego 2019 r. zużytych opon.

(akta kontroli str. 939-940, 1000-1048)

1.5 W Gminie nie podjęto uchwały, o której mowa w art. 6k ust. 4a ucpg, o zwolnieniu w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych⁵⁰.

⁴³ Odpadów opakowaniowych ze szkła i papieru, odpadów opakowaniowych z PET, metalu, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii i akumulatorów.

⁴⁴ W poszczególnych latach dochód z tytułu sprzedaży odpadów surowcowych wyniósł: w 2016 r. – 150,8 tys. zł, w 2017 r. – 99,3 tys. zł, w 2018 r. – 81,0 tys. zł, w 2019 r. – 71,0 tys. zł, w 2020 r. (I półrocze) – 44,9 tys. zł.

⁴⁵ System wprowadzony dla selektywnego zbierania odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej.

⁴⁶ Odpady zmieszane, papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe.

⁴⁷ Przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony. Od 22 lutego 2019 r. wyeliminowano ze zbiórki objazdowej (wprowadzono konieczność dostarczenia do PSZOK): przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony.

⁴⁸ Szkło, papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, odpady zielone, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony.

⁴⁹ Szkło, papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

⁵⁰ Przepis wprowadzony do ucpg na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579, ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 tej ustawy, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Ponadto nie podjęto uchwały, o której mowa w art. 6k ust. 3 ucpg, w brzmieniu obowiązującym od 6 września 2019 r.⁵¹, w sprawie stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. W konsekwencji nie prowadzono także działań przewidzianych w art. 6ka ucpg.

(akta kontroli str. 1520, 1524, 1633, 1635)

1.6 W Urzędzie przygotowano zgodnie z art. 6n ust. 1 ucpg, projekt wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, obowiązującej na terenie Gminy⁵².

(akta kontroli str. 1065-1126)

Burmistrz podał, że w latach, kiedy składano pierwsze deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, została przeprowadzona weryfikacja liczby osób zadeklarowanych z ilością osób zameldowanych, tak samo postępowano w przypadku liczby nieruchomości. Następnie zarówno pracownicy Urzędu jak i Straży Miejskiej prowadzili kontrole nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Burmistrz wskazał, że obowiązujące przepisy prawa nie pozwalają na skuteczną kontrolę pod względem liczby osób zamieszkałych, brak jest możliwości jednoznacznego udowodnienia przez osoby kontrolujące aktualnej liczby osób zamieszkałych.

(akta kontroli str. 1520, 1525)

W badanym okresie, na podstawie art. 6o ucpg, Burmistrz przeprowadził osiem postępowań w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁵³. Postępowania wszczęto w związku z powiadomieniami podmiotu odbierającego od właścicieli nieruchomości o nieprawidłowościach w zakresie selektywnego zbierania odpadów. Wszystkie postępowania zostały umorzone⁵⁴.

(akta kontroli str. 7, 1532)

Burmistrz podał, że zdarzały się jednostkowe przypadki nieprawidłowej segregacji odpadów (zgłoszenia mieszkańców telefoniczne, email), które po rozmowie z właścicielem nieruchomości zostały niezwłocznie naprawione – stosowano formę ustnych pouczeń, edukowano tych mieszkańców poprzez rozmowę lub wyjaśnienie wątpliwości, wręczano ulotki na temat zasad segregacji odpadów. Przeprowadzono również kontrolę systemu oddawania odpadów selektywnie zbieranych przez mieszkańców zabudowy wielolokalowej. Przy stwierdzeniu nieprawidłowości w postaci braku wizyt w MiniPSZOK prowadzono postępowania wyjaśniające i informujące.

(akta kontroli str. 1525)

1.7 W poszczególnych latach w okresie objętym kontrolą Gmina poniosła następujące koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

⁵¹ Patrz przypis 49.

⁵² Projekty z dnia 26 czerwca 2013 r., 27 czerwca 2016 r. i 26 czerwca 2018 r. Wzory deklaracji przyjęte odpowiednimi uchwałami Rady Miejskiej: nr XXXIII/680/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r., nr XXIII/485/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r. i nr L/1001/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r.

⁵³ Wszystkie postępowania przeprowadzono w 2017 r.

⁵⁴ W siedmiu przypadkach z powodu jednorazowego charakteru popełnionego czynu oraz zobowiązania się przez właścicieli nieruchomości do przestrzegania regulaminu, a w jednym przypadku z powodu błędnego ustalenia przez firmę odbierającą odpady adresu kontrolowanej nieruchomości.

- 2016 r. – 4 398,1 tys. zł, w tym koszty: odbioru odpadów – 1 141,0 tys. zł, utrzymania PSZOK – 1 305,9 tys. zł, zagospodarowania odpadów – 1 826,3 tys. zł, inne⁵⁵ - 124,9 tys. zł;
- 2017 r. – 4 561,2 tys. zł, w tym koszty: odbioru odpadów – 1 180,8 tys. zł, utrzymania PSZOK – 1 118,2 tys. zł, zagospodarowania odpadów – 2 137,8 tys. zł, inne - 124,4 tys. zł;
- 2018 r. – 4 360,1 tys. zł, w tym koszty: odbioru odpadów – 1 132,6 tys. zł, utrzymania PSZOK – 1 026,5 tys. zł, zagospodarowania odpadów – 2 050,8 tys. zł, inne – 150,2 tys. zł;
- 2019 r. – 5 132,3 tys. zł, w tym koszty: odbioru odpadów – 1 395,7 tys. zł, utrzymania PSZOK – 1 026,5 tys. zł, zagospodarowania odpadów – 2 558,4 tys. zł, inne – 151,7 tys. zł;
- 2020 r. (I półrocze) – 3 143,8 tys. zł, w tym koszty: odbioru odpadów – 783,9 tys. zł, utrzymania PSZOK – 513,2 tys. zł, zagospodarowania odpadów – 1 770,3 tys. zł, inne – 76,4 tys. zł.

Osiągnięte w tym czasie dochody z opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości i odzysku z tytułu sprzedaży odpadów surowców wyniosły w: 2016 r. – 4 149,9 tys. zł, 2017 r. – 4 012,4 tys. zł, 2018 r. – 3 935,9 tys. zł, 2019 r. – 5 259,9 tys. zł, 2020 r. (I półrocze) – 2 922,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1144-1196, 1563)

W latach 2016–2018 dochody pochodzące z opłat nie były wystarczające na pokrycie wszystkich wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami. Burmistrz podał, że wykonanie dochodów uzależnione jest od systematyczności wpłat właścicieli nieruchomości. Ich brak lub nieterminowość powodują niewykonanie planu mimo podejmowanych działań egzekucyjnych. Jednocześnie obowiązkiem gminy jest odebranie wszystkich odpadów i ich zagospodarowanie. Systematyczne regulowanie należności przez Gminę na podstawie wystawionych faktur za wykonane bieżące usługi spowodowało, że wydatkowano nie tylko środki za gospodarowanie odpadami, ale również inne środki budżetowe. W celu poprawy sytuacji finansowej systemu dokonano m.in. waloryzacji obowiązującej w Gminie stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁵⁶.

Powstała w roku 2019 nadwyżka w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 127,6 tys. zł, przeznaczona została na pokrycie deficytu z lat wcześniejszych.

(akta kontroli str. 1565, 1571-1572)

Gmina nie ponosiła kosztów związanych z wyposażeniem nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz z utrzymaniem pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym we wszystkich latach objętych kontrolą. Zaopatrywanie właścicieli nieruchomości w: pojemniki na odpady komunalne zmieszane, worki na odpady zbierane selektywnie oraz budowlane i rozbiórkowe, a także utrzymanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym wliczone było w cenę świadczenia usług przez wykonawcę odbierającego odpady komunalne.

(akta kontroli str. 1203, 1214, 1226, 1239, 1253, 1267, 1533, 1535)

⁵⁵ Obsługa administracyjna systemu, edukacja ekologiczna.

⁵⁶ Stawki za odbiór odpadów (zarówno gromadzonych w sposób selektywny, jak i niesegregowanych) wzrosły od 2016 r. do 2020 r. (czerwiec) o 100%.

1.8 W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy regulaminy⁵⁷. Ich projekty, opracowane przez Burmistrza, zostały pozytywnie zaopiniowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią. Zawierały one zasady wskazane w art. 4 ust 2 pkt 1) – 3) ucpg, w tym dotyczące m.in.: selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów na terenie nieruchomości oraz częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości.

Projekty regulaminów, w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, były dostosowane do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów⁵⁸.

(akta kontroli str. 61-214)

W projektach regulaminów uwzględniono wymagania i zasady wynikające z Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2012 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2023⁵⁹. Do dnia rozpoczęcia kontroli⁶⁰ Burmistrz nie przedłożył Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie zmiany regulaminu w związku z uchwaleniem nowego wpgg, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 25-60, 61-119)

1.9 Odbiorem odpadów na terenie Gminy objęto nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy⁶¹. W Urzędzie posiadano dane dotyczące liczby tych nieruchomości na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 340-341)

W latach 2017-2020 (I półrocze)⁶² na terenie odpowiednio: 548, 536, 434 i 410 nieruchomości zamieszkałych nie prowadzono selektywnego zbierania odpadów.

Na terenie pozostałych nieruchomości zamieszkałych prowadzono selektywne zbieranie odpadów komunalnych w tym odpadów poużytkowych.

(akta kontroli str. 781,791)

W ramach opłaty każda nieruchomość została wyposażona w pojemnik do zbierania odpadów zmieszanych⁶³.

Dokonane 22 czerwca 2020 r. oględziny altanek śmietnikowych na jednym z osiedli domów wielorodzinnych w Nakle nad Notecią wykazały, że znajdujące się tam pojemniki na odpady zmieszane nie spełniały wymagań określonych w regulaminie, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 405-418)

⁵⁷ Od 1 stycznia do 31 lipca 2016 r. – regulamin przyjęty uchwałą nr 963/2014 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 25 września 2014 r., od 1 sierpnia do 20 września 2016 – regulamin przyjęty uchwałą nr XXIII/483/2016 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 30 czerwca 2016 r., od 21 września 2016 r. do nadal - regulamin przyjęty uchwałą nr XXIV/501/2016 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 25 sierpnia 2016 r., zmieniony uchwałą nr LII/1036/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r. i uchwałą nr IV/76/2019 z 31 stycznia 2019 r.

⁵⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 2028.

⁵⁹ Załącznik do Uchwały Nr XXVI/434/12 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 września 2012 r.

⁶⁰ Tj. 28 maja 2020 r.

⁶¹ W latach 2016 – 2020 (I półrocze) odpowiednio 4 375, 4 617, 4 687, 4 806 i 4 840.

⁶² W 2017 r. Gmina zmieniła dostawcę oprogramowania i z tego powodu nie było możliwe odtworzenie danych za 2016 r.

⁶³ Ich ilość i wielkość uzależniona jest od liczby lokali w danej nieruchomości i liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość.

Odpady odbierane były zgodnie z częstotliwością określoną w regulaminie⁶⁴. Szczegółowy harmonogram odbioru odpadów komunalnych opracowywany był przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Odbierane z terenu nieruchomości odpady zmieszane przekazywane były do Stacji Przeladunkowej w Rozwarzynie, a odpady selektywnie zbierane do PSZOK w Rozwarzynie.

(akta kontroli str. 61-119)

Nieruchomości niezamieszkałe⁶⁵ oraz nieruchomości w części zamieszkałe i niezamieszkałe (tzw. mieszane), na których są wytwarzane odpady komunalne, nie zostały objęte przez Gminę odbiorem odpadów. W Urzędzie nie posiadano danych dotyczących liczby tych nieruchomości. Burmistrz podał, że gminny system gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje tylko nieruchomości zamieszkałe. Ponadto wskazał, że ww. liczba nie może być ustalona na podstawie wykazów umów dołączonych do sprawozdań przedsiębiorców odbierających odpady z nieruchomości niezamieszkałych⁶⁶, gdyż liczba umów i wskazanych w nich nieruchomości nie jest równoważna z całkowitą liczbą nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości mieszanych.

(akta kontroli str. 339-341, 1917, 1921)

Dane na temat odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych⁶⁷ Gmina pozyskiwała ze sprawozdań przedkładanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli tych nieruchomości.

(akta kontroli str. 324,329)

W Urzędzie, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ucpg, prowadzono w formie umożliwiającej przekazywanie informacji w postaci elektronicznej⁶⁸, ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości⁶⁹.

(akta kontroli str. 329,343-351)

W okresie objętym kontrolą nie wpływały do Urzędu pisemne skargi lub wnioski dotyczące funkcjonującego systemu gospodarki odpadami. Zastępca Burmistrza podał w wyjaśnieniach, że w kontrolowanym okresie mieszkańcy zgłaszali uwagi telefonicznie lub osobiście. Dotyczyły one m.in.: ustalonych limitów odbioru odpadów biodegradowalnych i budowlanych, wysokości opłat, wielkości pojemników lub worków na odpady oraz harmonogramów odbioru odpadów. Dodał, że nie prowadzono ewidencji tych zgłoszeń. Wskazał, że pracownicy każdorazowo odpowiadali na zadawane pytania, szczegółowo wyjaśniając np. zasady segregacji czy podając terminy wywozu odpadów.

⁶⁴ Odpady zmieszane jeden raz na tydzień (dla nieruchomości powyżej 10 lokali) lub jeden raz na dwa tygodnie (dla nieruchomości powyżej 10 lokali), odpady zbierane selektywnie „w jednym worku” zanoszone były do MiniPSZOK zgodnie z godzinami otwarcia tych punktów, w przypadku kiedy nie było takiego punktu odpady segregowane odbierano jeden raz na miesiąc, bioodpady/odpady zielone dwa lub cztery razy na miesiąc w zależności o liczby lokali danej nieruchomości. Pozostałe odpady (np. przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe) mogły być odebrane w trakcie zbiórek objazdowych (organizowanych dwa razy w roku), dostarczone na własny koszt do PSZOK w Rozwarzynie lub do wyznaczonych punktów, odpady budowlane i rozbiórkowe odbierano w terminach uzgodnionych indywidualnie.

⁶⁵ Lokale i punkty handlowe, rynki, bazy, targowiska, obiekty oświaty i kultury, urzędy, podmioty usługowe, produkcyjne i rzemieślnicze, lokale gastronomiczne, obiekty zakwaterowania, campingi, pola namiotowe, ogródki działkowe, cmentarze.

⁶⁶ Wpisanych do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez Burmistrza.

⁶⁷ M.in.: ilości i rodzaje odpadów komunalnych powstających w nieruchomościach, sposób zagospodarowania odebranych odpadów, liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne.

⁶⁸ Moduł do programu GOMiG (gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy).

⁶⁹ Ewidencję tę utworzono w dniach 5-11 października 2017 r. w toku kontroli NIK nr P/17/006. Wg stanu na 22 lipca 2020 r. zawierała 502 pozycje.

(akta kontroli str. 782, 788, 1633, 1636)

1.10 Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ucpg gmina wywiązała się z obowiązku utworzenia i prowadzenia PSZOK. Zadania te⁷⁰, określone w zawartym 4 lutego 2013 r. porozumieniu, zostały powierzone Komunalnemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Nakle nad Notecią⁷¹. Na terenie Gminy został utworzony jeden PSZOK w Rozwarzynie oraz 10 MiniPSZOK.

(akta kontroli str. 813-814, 933, 1901-1910)

W Urzędzie posiadano informacje ilu mieszkańców dziennie obsługują poszczególne MiniPSZOK⁷². Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że dane te były możliwe do pozyskania na podstawie udostępnionego przez KPWiK sp. z o.o. oprogramowania dedykowanego MiniPSZOK. Podał, że wizyty w PSZOK w Rozwarzynie odnotowywane są elektronicznie od 2019 r.⁷³ W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do Urzędu pisemne skargi lub wnioski dotyczące funkcjonowania PSZOK.

(akta kontroli str. 782, 791, 796-807, 1638)

Do dnia zakończenia kontroli w Gminie nie utworzono punktu napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.

(akta kontroli str. 353, 390)

1.11 Gmina zapewniła zgodnie z art. 6d ust. 1 ucpg wybór podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Obowiązujące, w okresie objętym kontrolą, umowy na świadczenie na terenie Gminy usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od tych właścicieli⁷⁴, poprzedzone zostały przeprowadzeniem pięciu postępowań w trybie przetargu nieograniczonego⁷⁵, zgodnie z upzp. Sporządzone każdorazowo specyfikacje istotnych warunków zamówienia zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 6d ust. 4 ucpg.

(akta kontroli str. 421-735, 1198-1277)

Wyboru podmiotów zagospodarowujących odebrane od właścicieli nieruchomości odpady komunalne⁷⁶ w latach 2016-2019 dokonano z pominięciem art. 6d ust. 1 ucpg uznając, że przepis ten ma zastosowanie tylko do umów na odbiór i zagospodarowanie, a nie na samo zagospodarowanie odpadów komunalnych⁷⁷.

⁷⁰ M.in.: zorganizowanie i prowadzenie gminnego PSZOK w Rozwarzynie oraz zorganizowanie i prowadzenie na wskazanych przez Gminę lokalizacjach (zabudowa wielorodzinna) punktów zbiórki odpadów segregowanych.

⁷¹ Uchwała nr XIX/120/91 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z 11 grudnia 1991 r. w sprawie utworzenia Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Nakle nad Notecią – Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, dalej: „KPWiK sp. z o.o.”.

⁷² W latach 2016-2020 (I półrocze) łączna liczba wizyt w 10 MiniPSZOK wyniosła odpowiednio: 171 808, 149 377, 129 372, 127 770 i 56 799.

⁷³ W latach 2019-2020 (I półrocze) liczba odnotowanych wizyt wyniosła odpowiednio 110 i 345.

⁷⁴ W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. umowy nr 354/2015 i nr 355/2015 z 19 października 2015 r., w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. umowa nr 470/2016 z 28 grudnia 2016 r., w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. umowa nr 628/2017 z 15 grudnia 2017 r., w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. umowa nr 570/2018 z 4 grudnia 2018 r. i w okresie od 1 stycznia 2020 r. umowa nr 596/2019 z 20 grudnia 2019 r.

⁷⁵ ZP.271.8.2015, ZP.271.17.2016, ZP.271.28.2017, ZP.271.26.2018, ZP.271.45.2019.

⁷⁶ W zakresie zagospodarowania odpadów zmieszanych, wielkogabarytowych i biodegradowalnych. Umowy na zagospodarowanie pozostałych frakcji (m.in. opakowania z tworzyw sztucznych, odpady z betonu, gruz betonowy z rozbiórek i remontów, leki, zużyte opony) zawierane były przez KPWiK sp. z o.o., na podstawie porozumienia o współpracy zawartego 4 lutego 2013 r., które obowiązywało w tym zakresie do 3 lutego 2020 r.

⁷⁷ W wyniku kontroli przeprowadzonej w Urzędzie przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy, Gmina dostosowała umowy zawarte w latach 2017-2019 na termiczne zagospodarowywanie odpadów zmieszanych do wymogów upzp, poprzez realizację porozumienia międzygminnego zawartego z Miastem Bydgoszcz 29 grudnia

(akta kontroli str. 1462-1518)

Ustalono, że Gmina w 2017 r. zawarła z firmą Remondis Bydgoszcz sp. z o.o. umowę na zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji i odpadów wielkogabarytowych, z pominięciem trybu określonego w upzp. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1573-1584)

Wyboru podmiotów zagospodarowujących odebrane od właścicieli nieruchomości odpady w 2020 r.⁷⁸ dokonano w trybie ucpg i przepisów upzp – wyłoniono wykonawców w wyniku przeprowadzenia jednego przetargu nieograniczonego oraz trzech postępowań z wolnej ręki⁷⁹.

(akta kontroli str. 731-735, 1340-1373)

1.12 Umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy obejmowały zapisy wskazane w art. 6f ust. 1a ucpg.

(akta kontroli str. 1198-1279)

Burmistrz podał, że Gmina nadzorowała realizację zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz umów na zagospodarowanie odpadów, poprzez wrywkowe kontrole w terenie prowadzone przez pracowników WKŚ. Kontrole nie wykazywały niewłaściwego wykonywania przedmiotu umowy i związku z tym, nie sporządzano protokołów. Ponadto zgodnie z umową na odbiór odpadów komunalnych Urząd ma dostęp do system GPS, który w trybie online monitoruje przebytą trasę i pracę pojazdów odbierających odpady. System umożliwia również odtworzenie pełnej historii tras i pracy wszystkich pojazdów, co pozwala na weryfikację ewentualnych problemów. W okresie objętym kontrolą nie sporządzono harmonogramów kontroli. Stwierdzone ewentualne nieprawidłowości (np. brak oznakowania pojazdu) zgłaszano Wykonawcom telefonicznie. Były one niezwłocznie przez nich usuwane⁸⁰.

(akta kontroli str. 736-746, 782, 788, 1520, 1526, 1528-1531)

W Gminie nadzorowano realizację ucpg przez właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, poprzez kontrole prowadzone przez pracowników WKŚ⁸¹, jak i Straży Miejskiej.

(akta kontroli str. 1520, 1525)

Badaniem objęto 28 protokołów kontroli przeprowadzonych przez pracowników WKŚ⁸². W toku kontroli sprawdzano m.in.: liczbę osób zamieszkujących w danej nieruchomości, czy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, czy nieruchomość jest wyposażona w pojemniki na gromadzenie odpadów. W ośmiu przypadkach stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w deklaracji

2017 r., w sprawie przejęcia zadań własnych Gminy w zakresie realizacji obowiązku utrzymania i eksploatacji regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

⁷⁸ W zakresie zagospodarowania papieru i tektury, opakowań z tworzyw sztucznych, odpadów ulegających biodegradacji, zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanoego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia.

⁷⁹ ZP.271.14.2020, ZP.271.16.2020, ZP.271.17.2020, ZP.271.19.2020.

⁸⁰ W 2018 r. Gmina przeprowadziła kontrolę w KPWiK sp. z o.o. – podmiocie odbierającym odpady komunalne z terenu nieruchomości zamieszkałych, w zakresie przestrzegania i wypełniania warunków zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w latach 2017-2018. W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁸¹ W 2016 r. pracownicy WKŚ przeprowadzili 194 kontrole.

⁸² Dobranych celowo, wg osądu kontrolera.

o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami a liczbą osób zamieszkujących daną nieruchomości, w jednym przypadku nieprawidłowości w zakresie segregacji odpadów.

(akta kontroli str. 870-871, 872-927)

Burmistrz podał, że nieprawidłowości zapisane w protokołach nie były ponownie kontrolowane w terenie. Mieszkańcy nieruchomości, za jednym wyjątkiem, dokonali zmian deklaracji zgodnie z zapisanymi uwagami i poleceniami w protokołach.

(akta kontroli str. 928)

1.13 W okresie objętym kontrolą w Urzędzie prowadzono analizy dotyczące funkcjonowania rynku odpadów komunalnych na terenie Gminy. Zastępca Burmistrza podał w wyjaśnieniach, że zidentyfikowane w tym obszarze problemy dotyczyły m.in.: rosnących cen za zagospodarowanie odpadów, braku rynków zbytu np. odpadów papieru i makulatury, czy spadku cen za odpady surowcowe, tj. szkło, tworzywa PET, metale. Dodał, że działania podjęte w celu poprawy stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy obejmowały wprowadzenie ograniczenia ilości odpadów zielonych i budowlano-rozbiórkowych oraz wprowadzenie zmian do porozumienia o współpracy między Gminą a KPWiK sp. z o.o.⁸³.

(akta kontroli str. 782-783, 791-792)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nierzetelnie weryfikowano półroczne sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych za lata 2016-2018 w zakresie zawartych w nich danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady. Liczba wykazywana w sprawozdaniach za ten okres wynosiła każdorazowo 4 400 i była w rzeczywistości orientacyjną liczbą nieruchomości zamieszkałych określaną przy opracowywaniu przez Urząd specyfikacji dla zamówień publicznych. Dodatkowo została uwzględniona w sprawozdaniach Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2016-2018, przekazanych Marszałkowi oraz WIOŚ. Pozyskane w trakcie kontroli dane dotyczące liczby nieruchomości zamieszkałych objętych systemem odbioru odpadów w latach 2016-2018 wskazywały, że ich liczba wynosiła odpowiednio: 4 375, 4 617, 4 687.

(akta kontroli str. 319-321, 340, 790, 1638)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że półroczne sprawozdania składane przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych za lata 2016-2018 zostały zweryfikowane poprawnie, gdyż liczba właścicieli nieruchomości nie jest tożsama z liczbą nieruchomości zamieszkałych objętych systemem odbioru. Dodał, że liczba nieruchomości zamieszkałych określana jest na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 781-790, 1633-1634, 1637-1638)

NIK przyznaje, że liczba właścicieli nieruchomości może różnić się od liczby nieruchomości, jednak dane te można precyzyjnie określić w oparciu o złożone

⁸³ Wprowadzenie wynagrodzenia ryczałtowego za realizację gminnych zadań w zakresie gospodarki odpadami oraz zagospodarowywanie przez KPWiK sp. z o.o. tylko odpadów ze zbiórki selektywnej w PSZOK podlegających sprzedaży.

deklaracje⁸⁴ o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Skutkiem nierzetelnego weryfikowania danych w ww. zakresie, było przekazanie Marszałkowi oraz WIOŚ sprawozdań zawierających dane niezgodne ze stanem faktycznym.

2. Burmistrz w trzech przypadkach nie wezwał podmiotu, który przekazał sprawozdanie, o którym mowa w art. 9n ust 1 ucpg, do jego uzupełnienia lub poprawienia w terminie 14 dni⁸⁵, w związku z niepodaniem wskazanych w art. 9n ust. 4 i 5 ucpg informacji o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania i liczbie właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, jak również niedołączeniem do sprawozdań wykazu właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarte zostały umowy na odbieranie odpadów komunalnych, a także wykazu tych właścicieli nieruchomości, z którymi umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły. Stanowiło to naruszenie art. 9p ust. 2 ucpg.

(akta kontroli str. 366-389, 391, 401, 403-404)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że właściciel był telefonicznie proszony o uzupełnienie przedłożonych dokumentów o dane, które ostatecznie nie miały wpływu na roczne sprawozdanie burmistrza przekazywane do Marszałka i WIOŚ. Dodał, że w celu dopełnienia obowiązku, podmiot zostanie wezwany do uzupełnienia nierzetelnie sporządzonego sprawozdania zgodnie z wytycznymi art. 9p ust. 2 ucpg⁸⁶.

(akta kontroli str. 354, 391)

NIK zauważa, że dane odnośnie liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, mają wpływ na sporządzane roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. W części VI tego sprawozdania za 2017 r. i w części IX sprawozdania za 2018 r. należy podać liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, która zgodnie z objaśnieniami do tych punktów, ustalana jest na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji, o których mowa w art. 6m ucpg oraz zawartych umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

3. W Urzędzie nie wszczęto postępowań w sprawie nałożenia kary pieniężnej:
 - a) na podmiot zbierający odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, za przekazanie po terminie ustawowym sprawozdania rocznego za 2018 r.⁸⁷, co stanowiło naruszenie art. 9xaa pkt 2 ucpg. W niniejsze sprawie w związku ze złożeniem sprawozdania po upływie 10 dni od terminu wskazanego

⁸⁴ We wzorze sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta / związku międzygminnego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, w objaśnieniach do sprawozdania wskazano, że dane w zakresie liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, należy ustalić m.in. na podstawie złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji, o których mowa w art. 6m ucpg. Z kolei we wzorze deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, obowiązującej w Gminie podano, że deklarację składa właściciel nieruchomości, a w przypadku budynków wielolokalowych, w których ustanowiono odrębną własność lokali, obowiązek złożenia deklaracji należy do zarządu nieruchomości. Jeżeli zarząd nie został wybrany deklarację składają właściciele poszczególnych lokali.

⁸⁵ Dotyczy sprawozdań za I i II półrocze 2017 r. oraz za I półrocze 2018 r.

⁸⁶ Postanowieniem WKŚ.7120.1.91.2020 z 6 lipca 2020 r. Burmistrz wezwał podmiot do uzupełnienia braków w sprawozdaniach.

⁸⁷ Z danych zawartych w sprawozdaniu wynikało, że zostało ono sporządzone 10 lutego 2019 r. i złożone w Urzędzie 11 lutego 2019 r.

w art. 9n ust. 2 ucpg, wysokość nałożonej kary powinna wynieść 1,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 360-361)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że wynikało to z przeoczenia i w stosunku do przedsiębiorcy zostanie wszczęte postępowanie w sprawie naliczenia kary za nieterminowe złożenie sprawozdania⁸⁸.

(akta kontroli str. 353, 390, 401-402)

- b) na podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych za przekazanie po terminie ustawowym sprawozdania „zerowego” za II półrocze 2017 r.⁸⁹, co stanowiło naruszenie art. 9x ust. 1 pkt 5 ucpg. W niniejsze sprawie w związku ze złożeniem sprawozdania po upływie 7 dni od terminu wskazanego w art. 9n ust. 6 w zw. z ust. 2 ucpg, wysokość nałożonej kary powinna wynieść 0,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 355-359)

Burmistrz wyjaśnił m.in., że powodem nieszczęścia postępowania był wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z siedzibą w Warszawie z 9 maja 2014 r.⁹⁰ w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w analogicznej sprawie. Decyzja została uchylona ze względu na brak wniesienia zmian dotyczących ilości odpadów uwzględnianych m.in. w analizie gospodarki odpadami czy sprawozdaniu burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dodał, że podobne stanowisko przyjęło Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bydgoszczy⁹¹ uchylając w całości zaskarżoną decyzję Burmistrza z 26 marca 2015 r.⁹² i umarzając postępowanie pierwszej instancji w całości.

(akta kontroli str. 354, 391, 1912-1916)

NIK zauważa, że przywołane w wyjaśnieniach Burmistrza orzecznictwo, dotyczy stanu prawnego obowiązującego przed ustanowieniem obowiązku składania sprawozdań „zerowych”⁹³, nie może więc stanowić uzasadnienia dla nieszczęznia postępowania. W aktualnym stanie prawnym obowiązek składania „sprawozdań zerowych” wynika z art. 9n ust. 6 ucpg, co potwierdza także najnowsze orzecznictwo administracyjne⁹⁴. Tym samym należało wobec podmiotu odbierającego odpady komunalne wszcząć postępowanie, o którym mowa powyżej.

4. Burmistrz nie przedłożył Radzie Miejskiej projektu uchwały w sprawie zmiany regulaminu w związku z uchwaleniem 29 maja 2017 r. nowego wpgo. W konsekwencji powyższego zaniechania obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli (28 maja 2020 r.) regulamin⁹⁵ nie został dostosowany do wpgo, pomimo upływu niemal trzech lat od jego uchwalenia, co stanowiło naruszenie

⁸⁸ Postanowieniem WKŚ.7021.1.89.2020 z 26 czerwca 2020 r. Burmistrz wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie ustawowym sprawozdania rocznego za 2018 r.

⁸⁹ Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że zostało ono sporządzone 7 lutego 2018 r. i nadane w urzędzie pocztowym 8 lutego 2018 r.

⁹⁰ IV SA/Wa 371/14.

⁹¹ Decyzja SKO-431/43/2015 z 29 kwietnia 2015 r.

⁹² Decyzja WKŚ.7021.1.0040.2014.

⁹³ Zmiana od 1 lutego 2015 r.

⁹⁴ wyrok NSA w Warszawie z 6 grudnia 2019 r., II OSK 234/18.

⁹⁵ Przyjęty uchwałą nr XXIV/501/2016 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 25 sierpnia 2016 r., zmieniony uchwałą nr LII/1036/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r. i uchwałą nr IV/76/2019 z 31 stycznia 2019 r.

art. 4 ust. 3 ucpg w zw. z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁹⁶.

(akta kontroli str. 61-119, 212-214)

Burmistrz wyjaśnił, że mimo braku zmiany uchwały w sprawie regulaminu po przyjęciu przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą nr XXXII/545/17 z 29 maja 2017 r. nowego wpgo, zapisy obowiązującego regulaminu nie stoją w sprzeczności z postanowieniami przedmiotowego planu.

(akta kontroli str. 353-390)

NIK zauważa, że obowiązek dostosowania regulaminu do wpgo, w terminie 6 miesięcy od dnia uchwalenia tego planu, wynikał wprost z ucpg. Wskazać należy, że mimo, iż treść regulaminu była zgodna z obowiązującym wpgo w zakresie selektywnego zbierania odpadów, to jednak nie wskazano np. jakie cele i zadania określone w wpgo przyjęte zostały do realizacji⁹⁷, a w szczególności nie dokonano zmiany § 9 regulaminu⁹⁸ odnoszącego się wprost do nieobowiązującego już wpgo. Skutkiem nieprzedłożenia Radzie Miejskiej projektu regulaminu zgodnego z wpgo, było nieuchwalenie zmian, a w konsekwencji brak informacyjny w tym zakresie.

5. Burmistrz nierzetelnie nadzorował wykonanie przez podmiot - świadczący na terenie Gminy usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości⁹⁹ - obowiązku wyposażenia tych nieruchomości w pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych dostosowane do wymagań wynikających z regulaminu. Przeprowadzone oględziny sześciu altanek śmietnikowych¹⁰⁰ wykazały, że w żadnej z nich znajdujące się tam pojemniki nie spełniały wymagań określonych w tymże regulaminie¹⁰¹.

(akta kontroli str. 405-418)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że - w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami - do KPWiK sp. z o.o. skierowane zostało pismo o dostosowanie pojemników na odpady zmieszane do zapisów określonych w obowiązującym regulaminie¹⁰².

(akta kontroli str. 784-785, 794, 1639)

6. Burmistrz w dniu 28 czerwca 2017 r., zawarł z firmą Remondis Bydgoszcz sp. z o.o., umowę¹⁰³, na zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych i ulegających biodegradacji, z pominięciem trybów przeprowadzenia

⁹⁶ Dz. U. z 2020 r., poz. 713.

⁹⁷ M.in.: ograniczanie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów, promowanie budowy sieci napraw i ponownego użycia.

⁹⁸ *Wymagania i zasady określone w niniejszym Regulaminie dotyczące utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nakło nad Notecią dostosowane są do wymagań określonych w obowiązującym Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2012 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2023.*

⁹⁹ KPWiK sp. z o.o.

¹⁰⁰ 22 czerwca 2010 r. na Osiedlu Chrobrego w Nakle nad Notecią.

¹⁰¹ W altance nr 1 znajdowało się 11 pojemników (wszystkie w kolorze zielonym), w altance nr 2 - 10 pojemników (pięć w kolorze zielonym, dwa czarne, trzy metalowe), w altance nr 3 – cztery pojemniki (wszystkie w kolorze zielonym), w altance nr 4 - sześć pojemników (pięć w kolorze zielonym, jeden w czarnym), w altance nr 5 - 10 pojemników (cztery w kolorze zielonym, cztery czarne, dwa stalowe), w altance nr 6 - 14 pojemników (dziewięć w kolorze zielonym, pięć niebieskich).

¹⁰² Pismo znak WKŚ.7021.1.99.2020 z 20 lipca 2020 r.

¹⁰³ Nr 53726/2017.

postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wskazanych w upzp¹⁰⁴, co stanowiło naruszenie art. 6d ust. 1 ucpg.

(akta kontroli str. 1564, 1567-1568, 1573-1583, 1585-1621)

Z tytułu ww. umowy Gmina poniosła wydatki w roku: 2017 – 49,9 tys. zł, w 2018 r. – 106,9 tys. zł, w 2019 r. – 288,8 tys. zł, w 2020 r.¹⁰⁵ – 29,0 tys. zł (razem: 474,6 tys. zł brutto, 439,4 tys. zł netto).

(akta kontroli str. 1622-1631)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił m.in., że Gmina przy wyborze regionalnej instalacji kierowała się zapisami art. 6d ust. 1 ucpg. Przepis ten, w ocenie Zastępcy Burmistrza wskazuje tylko na możliwości zorganizowania przez gminę przetargu na odbiór lub odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Z przepisu należy wywodzić, że gmina nie może zorganizować przetargu na samo zagospodarowanie odpadów komunalnych, tj. przetargu, w którym dokonywano by wyboru wyłącznie instalacji do zagospodarowania odpadów, nie czyniąc jednocześnie elementem opisu przedmiotu zamówienia odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

(akta kontroli str. 1564, 1567-1568)

NIK zauważa, że art. 6d ust. 1 ucpg nie przesądza o wyłączeniu spod reżimu zamówień publicznych odpłatnych umów, których przedmiotem jest samo zagospodarowanie odpadów. Gmina jest obowiązana do stosowania przepisów upzp, o czym stanowi art. 3 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Oznacza to, że wszelkie zawierane przez gminę odpłatne umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, podlegają przepisom upzp, o ile nie zostały wyraźnie wyłączone spod tego obowiązku¹⁰⁶.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w Gminie stworzono warunki dla selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów poużytkowych, a w Urzędzie dysponowano szczegółowymi informacjami, w jaki sposób zagospodarowywane są odpady zebrane z terenu Gminy. Burmistrz opracował zgodnie z ucpg projekty uchwał w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami ustalano na podstawie rzetelnych danych i informacji o kosztach gospodarowania odpadami, a środki wydatkowano zgodnie z ucpg. W Urzędzie identyfikowano problemy w funkcjonowaniu rynku odpadów.

Burmistrz sprawował niewystarczający nadzór nad realizacją zawartych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Jako działania nieprawidłowe NIK ocenia m.in.: brak weryfikacji rzetelności sprawozdań podmiotów odbierających

¹⁰⁴ Gmina przed zawarciem umowy wysłała zapytania do pięciu regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych działających w regionie, w celu wyboru oferty najkorzystniejszej, natomiast nie wszczęła postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z przepisami upzp. W umowie zapisano, że zostaje ona zawarta na czas określony od dnia 3 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Po upływie okresu jej obowiązywania ulega każdorazowo przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy, o ile żadna ze stron nie złoży na piśmie przeciwnego oświadczenia woli w terminie nie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy, w przypadku nie złożenia pisemnej oferty cenowej przyjętej przez Gminę w terminie do 15 listopada 2017 r. Zasady zawarte w umowie stosuje się odpowiednio w latach następnych (§ 2 umowy). W Gminie dokonywano oszacowania wartości zamówienia dot. zagospodarowania odpadów biodegradowalnych i wielkogabarytowych na każdy rok. Przed zawarciem aneksu nr 1 (obowiązującego od 1 stycznia 2019 r.) do ww. umowy, przeprowadzono zapytanie ofertowe wśród pięciu instalacji regionalnych. Wybrano najkorzystniejszą ofertę, dotychczasowego Wykonawcy. Następnie podpisano aneks nr 2 (obowiązujący od 1 listopada 2019 r.) do ww. umowy, ze względu na rosnące koszty zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych.

¹⁰⁵ Do 14 kwietnia 2020 r.

¹⁰⁶ Szerzej: uchwała Krajowej Izby Odwoławczej z 9 listopada 2018 r., sygn. akt. KIO/KD 41/18,

odpady komunalne, niewszczęcie postępowań w sprawie nałożenia kary pieniężnej za niezłożenie sprawozdań w ustawowym terminie, nieopracowanie projektu uchwały w sprawie zmiany regulaminu w związku z uchwaleniem nowego wpgo oraz zawarcie jednej umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych z pominięciem trybu określonego w upzp.

OBSZAR

2. Realizacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami

Opis stanu faktycznego

2.1 W Gminie w poszczególnych latach objętych kontrolą realizowane były działania informacyjne i edukacyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Działania te, prowadzone we współpracy z Nakielskim Ośrodkiem Kultury, KPWiK oraz placówkami oświatowymi, obejmowały m.in.: opracowanie i wydruk ulotek, przeprowadzanie prelekcji i konkursów oraz zabaw dydaktycznych w szkołach i przedszkolach, organizację spotkań z mieszkańcami, festynów ekologicznych i EKO MAJÓWEK, a także publikację artykułów w prasie lokalnej¹⁰⁷.

(akta kontroli str. 792-794, 808-825)

Efektywność prowadzonych działań i wzrost świadomości oraz wiedzy mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina monitorowała poprzez: zmniejszającą się systematycznie liczbę nieruchomości zamieszkałych, w których mieszkańcy nie segregują odpadów; wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie, spadek ilości odpadów ulegających biodegradacji wynikający z zagospodarowywania ich przez właścicieli nieruchomości w przydomowych kompostownikach oraz niewystępowanie na terenie gminy tzw. „dzikich” wysypisk odpadów komunalnych.

(akta kontroli str. 783, 1636-1637)

W latach 2016-2020 (I półrocze) na edukację ekologiczną związaną z gospodarką odpadami komunalnymi, ochroną powietrza i przyrody wydatkowano łącznie 71,3 tys. zł, z czego 7,1 tys. zł stanowiły środki pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami¹⁰⁸, a 64,2 tys. zł środki pochodzące z opłat środowiskowych¹⁰⁹.

(akta kontroli str. 828-869, 1563)

2.2 Gmina na stronie internetowej Urzędu¹¹⁰ oraz w Biuletynie Informacji Publicznej¹¹¹ udostępniła m.in. informacje o: podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, miejscach zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy, punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych i osiągniętych przez Gminę poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania¹¹². Natomiast nie opublikowała wszystkich wskazanych w art. 3 ust. 2

¹⁰⁷ Tematyka realizowanych działań dotyczyła w szczególności właściwej segregacji odpadów, poszczególnych etapów postępowania z odpadami i sposobów ich zagospodarowania. W ramach kampanii informowano także mieszkańców o szkodliwości spalania odpadów w domowych instalacjach grzewczych oraz zapoznawano z funkcjonowaniem PSZOK, MiniPSZOK i stacji przeladunkowej w Rozwarzynie.

¹⁰⁸ Rozdział 90002 – Gospodarka odpadami komunalnymi.

¹⁰⁹ Rozdział 90019 - Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

¹¹⁰ <http://www.naklo.pl/strona-8-gospodarka.html> - dostęp 1 lipca 2020 r.

¹¹¹ <http://bip.gmina-naklo.pl> - dostęp 1 lipca 2020 r., dalej: „BIP”.

¹¹² Dodatkowo zamieszczono tam m.in. harmonogramy odbioru poszczególnych rodzajów odpadów, informacje dotyczące selektywnego zbierania odpadów, obowiązujące stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zgodnie z art. 9tb ust. 3 ucpg upubliczniano sporządzane przez Burmistrza analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

pkt 9 lit. c ucpg informacji, co opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 747-780, 784, 786)

Informacje o przedsiębiorcy odbierającym w 2020 r. odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych oraz dane o osiągniętych przez Gminę w 2018 r. poziomach: recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wprowadzono do BIP dopiero 10 lipca 2020 r.

(akta kontroli str. 783-784, 786-789, 1910-1911)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Na stronie internetowej Urzędu nie opublikowano informacji, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. c ucpg, o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

(akta kontroli str. 784, 786)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że obowiązek wynikający z art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. c ucpg uważano za spełniony, gdyż podawano łączne osiągnięte poziomy na podstawie wyliczeń zawartych w rocznych sprawozdaniach Burmistrza z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

(akta kontroli str. 784, 794)

NIK zauważa, że konieczność udostępnienia na stronie internetowej Urzędu wskazanych informacji wynika wprost z ucpg, zatem stwierdzenie, że obowiązek ten uznano za spełniony poprzez podanie łącznie osiągniętego przez Gminę poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, nie może stanowić uzasadnienia dla niedopełnienia obowiązku ustawowego. Skutkiem powyższego zaniechania był brak możliwości zapoznania się z takimi danymi przez osoby zainteresowane.

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie prowadzone były działania informacyjne i edukacyjne w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi oraz monitoring osiąganych rezultatów w tym zakresie. Działaniem nieprawidłowym było nieudostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne poziomach recyklingu.

OBSZAR

3. Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Opis stanu
faktycznego

3.1 W Nakle nad Notecią z dniem 1 stycznia 1993 r. powołano Straż Miejską¹¹³, która umiejscowiona została w strukturze Urzędu.

¹¹³ Na podstawie uchwały Rady Miejskiej z 15 października 1992 r., nr XXV/195/92., dalej: „Straż”.

(akta kontroli str. 1640, 1647-1648)

W Regulaminie organizacyjnym Straży¹¹⁴ nie wyodrębniono jednostki organizacyjnej właściwej do kontroli realizacji przepisów ochrony środowiska oraz przepisów z zakresu utrzymania porządku i czystości w gminach. Komendant Straży¹¹⁵ podał, że na podstawie art. 379 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska¹¹⁶, Burmistrz upoważnił 10 strażników miejskich do wykonywania funkcji kontrolnych z zakresu przepisów ochrony środowiska. Wszyscy funkcjonariusze nakielskiej Straży posiadali uprawnienia i realizowali kontrole między innymi w zakresie: gromadzenia odpadów na terenie nieruchomości gminnych, domowych instalacji grzewczych w zakresie spalania odpadów, porzuconych na terenie gminy odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, zanieczyszczania miejsc publicznych. Identyfikowali także właścicieli porzuconych pojazdów.

(akta kontroli str. 1641-1646, 1652, 1654-1655)

W badanym okresie w budżecie Straży nie wyodrębniono środków na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami.

(akta kontroli str. 1140-1143, 1652)

3.2 W latach 2016-2020 (I półrocze) na terenie Gminy Straż przeprowadziła łącznie 2 163¹¹⁷ kontrole (interwencyjne i planowe) nieruchomości, w zakresie gospodarki odpadami (kontrole dotyczyły m.in.: wyposażenia posesji w pojemniki na odpady, udokumentowania wywozu odpadów stałych lub płynnych, częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów, czystości w obrębie nieruchomości, od roku 2019 udokumentowania zakupu certyfikowanego opału i wilgotności spalanego drewna). Nie sporządzano jednak harmonogramów kontroli. Kontrole były dokumentowane w formie zapisu w notatnikach służbowych strażników miejskich, zapisem w systemie elektronicznym¹¹⁸, notatkami służbowymi lub protokołem kontroli (od roku 2019).

(akta kontroli str. 1652, 1655, 1793)

W wyniku prowadzonych kontroli stwierdzono następujące naruszenia przepisów ucpg¹¹⁹ i ustawy o odpadach¹²⁰:

- nieprzestrzeganie regulaminu – 292 przypadki (w poszczególnych latach odpowiednio: 37, 73, 50, 94, 38),
- spalanie odpadów w instalacjach / miejscach do tego nieprzeznaczonych – 216 przypadków (13, 35, 78, 61, 29),
- magazynowanie odpadów wbrew wymogom – 31 przypadków (pięć, jeden, 13, osiem, cztery),
- brak umowy lub rachunków dokumentujących odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości - sześć przypadków (w 2017 r. – trzy i w 2018 r. – trzy),
- zlecanie gospodarowania odpadami bez wymaganych decyzji – sześć przypadków (w 2018 r. – jeden, w 2019 r. – pięć),
- zbieranie odpadów bez wymaganej umowy - pięć przypadków (w 2018 r. – jeden, w 2019 r. – cztery).

¹¹⁴ Załącznik do Zarządzenia Nr 229/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią z dnia 23 października 2015 r.

¹¹⁵ Dalej: „Komendant”.

¹¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, ze zm.

¹¹⁷ Z tego: w 2016 r. – 283, w 2017 r. – 497, w 2018 r. – 633, w 2019 r. – 361, 2020 r. (I półrocze) – 389.

¹¹⁸ System wspomagania pracy Dyżurnego Straży Miejskiej.

¹¹⁹ Z art. 10 ust. 2 i 2a.

¹²⁰ Z art. 174 ust. 3, art. 175, art. 177 ust. 1 i art. 191.

Na skutek przeprowadzenia ww. kontroli:

- udzielono 346 pouczeń (w poszczególnych latach odpowiednio: 44, 79, 87, 106, 30)¹²¹,
- wymierzono 197 mandatów karnych (dziewięć, 31, 56, 62, 39), na łączną kwotę 35,1 tys. zł¹²²,
- skierowano do sądu 13 wniosków o ukaranie (dwa, dwa, trzy, cztery, dwa)¹²³.

(akta kontroli str. 1797-1801)

Komendant Straży podał, że w sytuacji wymagającej czasu, aby nieprawidłowość usunąć, funkcjonariusz Straży wydawał polecenie ustne lub pisemne wskazując termin przywrócenia do stanu zgodnego z prawem. Rekontrola polecenia usunięcia nieprawidłowości polegała na kolejnej wizycie na danej nieruchomości strażników miejskich, bądź właściciel nieruchomości stawiał się w siedzibie Straży i okazywał np. zawartą umowę na wywóz nieczystości.

Ponadto wskazał, że jednostka tylko dwukrotnie (w roku 2017 i 2018) zawiadomiła miejscową Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa utrudniania kontroli w zakresie ochrony środowiska¹²⁴.

(akta kontroli str. 1653, 1655, 1791, 1794)

W Straży sporządzano ewidencję etatów, wyposażenia oraz wyników działań Straży za poszczególne lata 2016-2019, którą przekazywano w terminie do 31 stycznia roku następnego Komendantowi Wojewódzkiemu Policji. W ewidencji tej wskazywano m.in. na realizację zadań z zakresu utrzymania porządku i czystości w gminach poprzez statystykę stwierdzonych wykroczeń dotyczących naruszenia m.in. ucpg i ustawy o odpadach oraz przyjętych zgłoszeń od mieszkańców dotyczących ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

(akta kontroli str. 1679-1727)

3.3 Badaniu poddano 25 spraw w zakresie kontroli nieruchomości (posesji), na podstawie zapisów w systemie elektronicznym wspomaganie pracy Dyżurnego Straży Miejskiej i protokołów z kontroli dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. Przedmiotem kontroli było: spalanie odpadów komunalnych w instalacjach do tego nieprzeznaczonych (dziewięć przypadków), nielegalne gromadzenie i porzucanie odpadów komunalnych (dziewięć przypadków), posiadanie umowy na wywóz odpadów komunalnych (siedem przypadków), zweryfikowanie liczby osób wytwarzających odpady na terenie danej nieruchomości (dwa przypadki).

(akta kontroli str. 1728-1790)

¹²¹ Z tego za: naruszenie regulaminu – 231 pouczeń, spalanie odpadów w instalacjach / miejscach do tego nieprzeznaczonych – 93 pouczenia, magazynowanie odpadów wbrew wymogom – 16 pouczeń, zlecenie gospodarowania odpadami bez wymaganych decyzji – trzy pouczenia, brak umowy lub rachunków dokumentujących odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości – dwa pouczenia, zbieranie odpadów bez wymaganej umowy – jedno pouczenie.

¹²² Z tego za: spalanie odpadów w instalacjach / miejscach do tego nieprzeznaczonych – 121 mandatów na kwotę 22,3 tys. zł, naruszenie regulaminu – 53 mandaty na kwotę 8,9 tys. zł, magazynowanie odpadów wbrew wymogom – 12 mandatów na kwotę 1,6 tys. zł, zbieranie odpadów bez wymaganej umowy – cztery mandaty na kwotę 1,3 tys. zł., brak umowy lub rachunków dokumentujących odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości – cztery mandaty na kwotę 0,5 tys. zł, zlecenie gospodarowania odpadami bez wymaganych decyzji – trzy mandaty na kwotę 0,5 tys. zł,

¹²³ Z tego za: naruszenie regulaminu (nie gromadzenie odpadów na posesji w przeznaczonym do tego pojemniku / niewyposażenie posesji w pojemnik na odpady / nie zawarcie umowy) – osiem wniosków, zbieranie i magazynowanie odpadów na posesji wbrew wymogom – trzy wnioski, spalanie odpadów w instalacjach / miejscach do tego nieprzeznaczonych – dwa wnioski.

¹²⁴ Art. 225 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r., poz.1444).

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w dziewięciu przypadkach spalanie odpadów w instalacjach do tego nieprzeznaczonych (nałożono siedem mandatów karnych, udzielono dwóch pouczeń),
- w ośmiu nielegalne gromadzenie / porzucanie odpadów (nałożono pięć mandatów, udzielono trzech pouczeń),
- w pięciu brak umów na wywóz odpadów komunalnych (nałożono dwa mandaty, wydano pięć poleceń zawarcia umowy),
- w jednym brak zgłoszenia osób wytwarzających odpady na nieruchomości (udzielono pouczenia),
- w jednym brak segregacji odpadów (udzielono pouczenia).

W związku z ww. kontrolami przeprowadzono sześć kontroli sprawdzających, dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym pięć dotyczących zawarcia umowy na gospodarowanie odpadami i jedną w zakresie spalania odpadów.

(akta kontroli str. 1728-1790)

Ponadto w badanym okresie w Straży prowadzono czynności wyjaśniające w zakresie ustalenia sprawców nielegalnego porzucenia odpadów, nie prowadzono jednak wyodrębnionej ewidencji miejsc porzucenia odpadów oraz kwalifikacji sortów porzuconych odpadów.

Ustalono łącznie 673 sprawców (w poszczególnych latach: 118, 153, 172, 170, 60) nielegalnego porzucenia odpadów¹²⁵, z tego: 482 osoby pouczono, 179 ukarano mandatem, skierowano do sądu 12 wniosków o ukaranie.

(akta kontroli str. 1653, 1655, 1797)

3.4 Straż przyjmowała i realizowała zgłoszenia mieszkańców, jak i innych podmiotów¹²⁶ związane z niezgodnym z przepisami postępowaniem z odpadami komunalnymi m.in. w zakresie: niegromadzenia odpadów w pojemnikach do tego przeznaczonych, zaśmiecania miejsc publicznych, spalania odpadów, nieporządku na posesji. Łącznie w badanym okresie przyjęto 1 223 zgłoszeń (w poszczególnych latach odpowiednio: 189, 250, 306, 315, 163¹²⁷).

Każdorazowo po otrzymaniu zgłoszenia strażnicy miejscy przeprowadzali kontrole - interwencje, celem ustalenia sprawców łamania prawa.

(akta kontroli str. 1818, 1819, 1825-1900)

3.5 Komendant Straży podał, że nie posiada danych w zakresie: występowania pożarów miejsc deponowania odpadów, rodzaju spalonych odpadów oraz przyczyny ich powstania. Wszelkie działania według kompetencji związane z: gaszeniem pożarów, prowadzeniem postępowań wyjaśniających w celu ustalenia ich przyczyn oraz ustalaniem i ściganiem sprawców podpaleń na terenie Gminy prowadzi Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nakle nad Notecią wspólnie z miejscową Policją. Podczas występowania miejscowego zagrożenia, gdzie prowadzone są działania ratowniczo – gaśnicze, strażnicy miejscy według potrzeb

¹²⁵ Naruszenie art. 10 ust. 2a ucpq oraz art. 145, art. 154 § 1 i 2 oraz art. 162 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821, ze zm.)

¹²⁶ Policji, Straży Pożarnej, Starostwa Powiatowego, Urzędu, spółdzielni mieszkaniowych, do których mieszkańcy zwracali się o podjęcie działań w zakresie gospodarki odpadami. Podmioty te przekazywały zgłoszenia mieszkańców do Straży.

¹²⁷ Stan na 30 czerwca 2020 r.

są powiadamiani przez Dyspozytorów PSP lub Policji wyłącznie o konieczności zabezpieczenia miejsca zdarzenia przed dostępem osób nieuprawnionych.

(akta kontroli str. 1649-1651)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Straż Miejska sprawowała skuteczny nadzór nad rynkiem odpadów komunalnych poprzez prowadzenie kontroli, ujawnianie przypadków naruszeń przepisów w zakresie gospodarki odpadami oraz ściganie sprawców wykroczeń. Każdorazowo w przypadku zgłoszenia dotyczącego niezgodnego z prawem postępowania z odpadami, podejmowano interwencje.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Wnioski

1. Przekazywanie do Marszałka i WIOŚ sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnych ze stanem faktycznym.
2. Wszczęcie postępowania w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej za niezłożenie w terminie ustawowym sprawozdania „zerowego”.
3. Przygotowanie projektu uchwały w sprawie zmiany regulaminu w związku z uchwaleniem nowego wpgo.
4. Udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne poziomach recyklingu.
5. Zwiększenie nadzoru nad wykonywaniem usług przez podmiot odbierający na terenie Gminy odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 20 października 2020 r.

Kontrolerzy
Monika Kazimierczak
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p. o. Dyrektor
Tomasz Sobecki

.....
podpis

.....
podpis

Jolanta Szydłowska-Hęsiak
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis